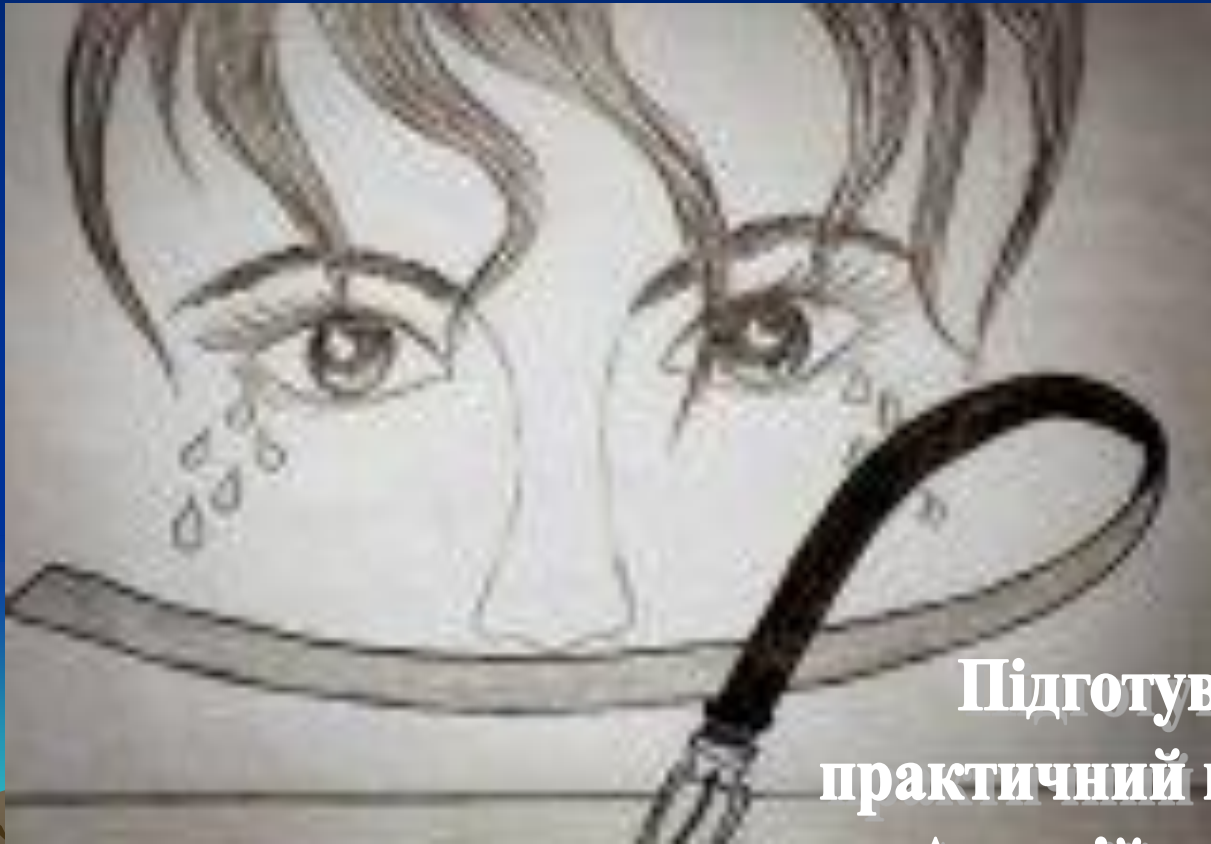

Проблема насильства в сім'ї

Підготувала:
практичний психолог
Алексійчук Т.П.

Масштаби домашнього насильства в Україні

Майже 90 000
українців регулярно
застосовують фізичну
силу стосовно своїх
рідних та близьких -
такі дані наводить
Міністерство у справах
сім'ї, молоді та спорту.

«Насильство в родині — це правопорушення або злочин, яке чинить один із членів родини щодо інших членів родини або осіб, які можуть бути визнані як члени родини. При цьому членами родини є: чоловік, дружина, діти, батьки (один з батьків) чоловіка (дружини), а також інші особи, які постійно проживають разом зі згаданими особами й ведуть із ними спільне господарство».

**Чоловіком і
жінкою,
які перебувають
у шлюбі**

**Насильство
в родині
Між:**

**Батьками одного з
подружжя чи іншим
членом родини,
який не є їхньою
дитиною (між тестем
або тещею
й зятем, між свекром
або свекрухою
й невісткою).**

**Батьками і
дітьми
незалежно
від віку.**

**Особами, які не мають згаданих
зв'язків або їх втратили, але ведуть
разом спільне господарство
і проживають в одному
приміщенні.**

ЧОМУ БАТЬКИ ЧИНЯТЬ НАСИЛЬСТВО?

Фахівці виявили такі фактори:

- деякі батьки самі зазнавали у дитинстві насильства або мали недостатньо стабільні, теплі стосунки у своїй родині;
- часто одну дитину в родині обирають об'єктом для насильства, її можуть вважати розумово відсталою; також дитина може стати жертвою через подібність із нелюбимим чоловіком або через те, що вона була небажана, випадкова;

- у деяких випадках діти самі роблять внесок у процес насильства, наприклад, коли дитина має проблеми з апетитом або не слухається;
- деякі батьки схильні до твердої дисципліни і вважають неправильну поведінку своїх дітей навмисною, свідомою образою, такі батьки надмірно вимогливі до своїх дітей тощо.

Фактори ризику, що сприяють жорстокому поводженню з дітьми:

- неповні й багатодітні родини;
 - родини з прийомними дітьми ;
 - родини, в яких є вітчим або мачуха;
 - наявність у родині хворого на алкоголізм або наркоманію, колишнього ув'язненого;
 - безробіття, постійні фінансові труднощі;
 - постійні подружні конфлікти;
 - статус біженців, вимушених переселенців;
 - низький рівень культури, освіти, негативні сімейні традиції;
 - небажана дитина;
 - розумові або фізичні вади дитини;
 - «важка» дитина.
-

Три типи сімей:

I. «Кам'яна стіна» — батьки дотримуються «авторитарного» стилю виховання.

Для родини характерні стосунки, коли шляхом погроз, фізичного покарання, страху й сорому робляться спроби зламати поведінку дитини, яка, на думку батьків (або одного з них), є неприпустимою. Батьки встановлюють стандарти, правила для того, щоб оцінювати й контролювати поведінку та позицію дитини. Вони цінують покірність і понад усе ставлять свій авторитет, при цьому обмежують свободу вибору дитини й виключають її з процесу спільного прийняття рішень.

У такій родині на перший план виходять статеві стереотипи: дівчинка має гратися лише ляльками, а хлопчик у жодному разі не повинен плакати. Стосунки між дітьми і батьками нагадують, скоріше, торги. Майже завжди у таких родинах є компонент змагання.

Діти у таких родинах, як правило, замкнені, дратівливі, дівчатка — пасивні, а хлопчики можуть бути агресивними; вони якщо і вчаться відмінно, то лише зі страху перед черговими покараннями. Батьківська любов видозмінена й трансформована в так зване якщо: «Якщо ти будеш гарним і слухняним, тебе любитимуть».

II. «Медуза» — не має чіткої структури, переважає відсторонений стиль виховання.

Як правило, батьки такої родини виховувалися в жорстких умовах «кам'яної стіни». Діти для них є необов'язковим, але важливим компонентом стереотипного уявлення про склад родини, до якої вони належать, можлива «сліпа» любов, потурання всім капризам дитини.

Батьки у таких родинах, як правило, мають залежності: алкогольну, наркотичну. Мають психічні відхилення: неврози, психози, істерії. Тому не дивно, що діти ростуть самі по собі. Вони неслухняні, імпульсивні, **безвідповідальні** (в окремих випадках — активні, рішучі, творчі).

Діти з такої родини надзвичайно швидко потрапляють під негативний вплив вулиці, і ними можна легко маніпулювати.

III. «Каркас» — демократичний підхід до стосунків у родині. Як у стосунках подружжя, так і між батьками та дітьми, є взаємоповага, взаємна підтримка, турбота.

Батьки виявляють повагу до дитини, її думок, почуттів, прагнуть зрозуміти її проблеми, обговорюють ці проблеми, відкриті до спілкування. Чітко визначено сімейні правила, яких дотримуються всі без винятку — і дорослі, і діти. Умовно можна виділити шість таких правил:

- Я вірю в тебе. Я довіряю тобі.
- Я вірю в те, що ти перебореш будь-які труднощі.
- Я тебе слухаю й чую.
- Ти для мене дуже важливий.
- Я виражаю свою любов до тебе, не соромлячись цього почуття.

“Скільки дітей отримали свої перші уроки насильства від тих, кого любили, - від власних батьків – і потім понесли цю “мудрість” далі, передаючи її з покоління в покоління. Покарання – надзвичайно важкий іспит для дитини...”

Астрід Ліндгрен

“ Колись люди вважали, що виховання без різки неможливе. Сама жінка в це не дуже й вірила. Проте одного разу її маленький син добряче завинив. Їй здалося, що він заслуговує на покарання. Жінка наказала хлоп'яті піти самому зірвати різку. Той пішов і його довго не було. Нарешті він повернувся весь у сльозах і сказав: “Різки я не знайшов, але ось тобі камінь, який ти можеш у мене кинути”.

Мати розплакалася, бо раптом побачила всю ситуацію очима дитини. Хлопчик, мабуть, розмірковував “Якщо мати хоче зробити мені боляче. Для цього підійде звичайний камінь”.

Жінка поклала той камінець на кухонну полицку, де він і лишався багато років по тому як вічне нагадування про обіцянку, яку дала жінка сама собі: “Жодного насильства!”

